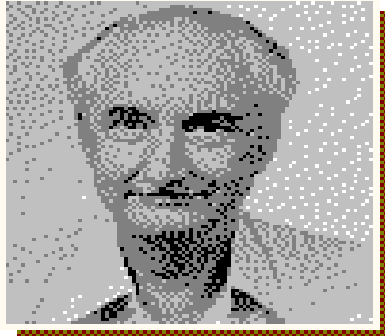

BEBERAPA INSTRUMEN DAN TAKTIK UNTUK MENGUKUR HARGA DIRI (PART 9)

Assoc. Prof. Dr. Azizi Hj Yahaya

3.3 Perbezaan Semantik (*Semantic differential*)

Charles E. Osgood

Ahli psikologi dan sarjana komunikasi Charles E Osgood memperkembangkan hasil kerja dalam pengukuran dimensi maksud berikut: **siratan** (Osgood, 1957). Apa yang ditekankan oleh beliau adalah semantik dan beliau memperkenalkan suatu kaedah untuk mengesan perbezaan dan memetakan jarak psikologi di antara perkataan. Kaedah Osgood dikenali sebagai perbezaan semantik.

Subjek diberikan sepatah perkataan contohnya kereta dan dibekalkan dengan pelbagai kata sifat untuk menerangkannya. Kata sifat itu akan digunakan, sama ada di hujung skala untuk mewakili nilai 'bagus' hinggalah 'tidak bagus' dan dari 'perlahan' hinggalah 'laju'. Dengan cara ini, beliau berupaya untuk memetakan siratan individu terhadap sepatah perkataan yang diberikan kepada mereka.

Kaedah yang diperkenalkan oleh Osgood ini ialah hasil adaptasi dari skala yang diperkenalkan oleh Likert. Bezanya Osgood menambah tiga faktor utama dalam dimensi penilaian iaitu yang pertama faktor penilaian yang mengandungi kenyataan penilaian seperti baik-buruk, panas-sejuk, licin-kasar. Dimensi kedua ialah faktor potensi yang mengukur kuasa dan potensi siratan penilaian seperti kuat-lemah dan dimensi ketiga ialah faktor aktiviti yang

menilai pengadilan seperti pasif-aktif atau tertekan-relaks. Sememangnya untuk pengukuran harga diri, dimensi pertama iaitu penilaian kelihatannya mendominasi dan paling mudah didapati.

Bertentangan dengan bahan rangsangan tunggal, tugas pengukuran jenis ini memerlukan subjek memberikan respon terhadap pelbagai rangsangan secara serentak (dikira sebagai satu set). Contoh yang paling ringkas ialah tugas rangsangan berganda (*double stimulus format task*) seringkali dikaitkan dengan teknik perbezaan semantik (*semantic differential technique*). Tanpa mengira prosedur yang dijalankan, tugas respon terhadap responden adalah sama secara asasnya.

Subjek akan diberikan sepatah perkataan tentang objek atau konsep (contoh; “diri saya”) untuk dinilai dengan menggunakan kata sifat disepanjang skala tujuh markah. Osgood menegaskan bahawa kata sifat yang dipilih harus bersifat penilaian. Kebanyakan alat pengukur harga diri menggunakan pasangan kata nama lawan dari segi psikologi, logik dan semantik untuk menetapkan skala tersebut, namun terdapat juga alat pengukur yang menggunakan pasangan ayat huraian, suatu pilihan yang melibatkan penggunaan kata sifat dalam bentuk yang lebih panjang.

Faedah lain yang boleh didapati dari skala rangsangan berganda ialah maksud yang dihasilkan oleh skala yang mempunyai kata sifat tunggal mungkin kabur, terdapat banyak maksud tersirat, sama ada dari segi sastera ataupun metafora di mana responden cuma boleh menerangkan diri mereka dalam satu perkataan sahaja. Manakala penggunaan pasangan perkataan akan menerangkannya dengan lebih terperinci.

Skala rangsangan berganda (*double-stimulus scale*) akan menggunakan satu adjektif dalam ayat atau perkataan yang berlainan. Contohnya perkataan ‘*mudah*’.

Ia boleh diinterpretasikan (maksud tersirat) dengan perkataan pasangan adjektif lain seperti, mudah – susah, mudah – tidak selesa, mudah – cemas. Responden perlu memilih pasangan adjektif yang menepati gambaran kendirinya. Perkataan yang semaksud dengan lawan kata sifat tersebut akan menghuraikan dan menerangkan maksud bersama.

Dalam prosedur yang melibatkan bahan rangsangan tunggal, subjek diarahkan untuk meletakkan kedudukan terhadap huraian mengikut kesesuaiannya pada skala dan diberi ukuran

pengaplikasian. Namun prosedur yang melibatkan bahan rangsangan bipolar akan melibatkan pemberian markah atau kedudukan secara langsung. Huraian bahan rangsangan tersebut mempunyai bahagian pada skala, menetapkan dan menyediakan maksud taksiran pada skala itu sendiri.

Bahan perbezaan semantik ialah perbandingan semantik berkuantiti. Responden akan mengenalpasti bukan sahaja kata sifat manakah yang diinginkan untuk menerangkan tentang diri responden tetapi juga sejauh mana mereka cenderung untuk memilih kata sifat tersebut. Ini akan menghasilkan satu persamaan diantara perbezaan semantik dan kedudukan pilihan yang dikehendaki oleh individu.

Seperti yang diterangkan oleh Osgood et al (1957) perbezaan semantik ialah satu pendekatan kepada pengukuran atau penyukatan makna. Ia adalah suatu percubaan untuk menghuraikan secara kuantitatif domain maksud tersirat yang dikaitkan dengan konsep (contoh perwakilan linguistik atau simbol terhadap sesuatu benda). Makna ini dikonsepskan sebagai ruang semantik pelbagai dimensi (*multidimensional space*) yang dibentuk di antara set dimensi linguistik apabila maksud yang dialami itu dihuraikan.

Maklumat dalam pengukuran harga diri digunakan dalam dua cara, undi bahan (*item pool*) ialah faktor yang dianalisa untuk mencari skala yang mengandungi banyak dimensi penilaian yang mana kemudiannya akan dipilih untuk membentuk bahan harga diri ataupun skor faktor akan digunakan sebagai skor harga diri untuk alat pengukur (yang juga menjadi indeks kepada konsep sendiri).

CONTINUE...